

Частична предварителна оценка на въздействието

Институция: Министерството на външните работи	Нормативен акт: Проект на Постановление на Министерския съвет за изменение на Наредбата за командировъчните средства при задграничен мандат, приета с Постановление № 188 на Министерския съвет от 2008 г. (обн., ДВ, бр. 70 от 2008 г., изм. и доп., бр. 101 от 2008 г., бр. 57 и 98 от 2009 г., бр. 40 от 2010 г., бр. 2 и 104 от 2011 г., бр. 103 от 2012 г., бр. 2 и 108 от 2014 г., бр. 1 и 104 от 2016 г., бр. 24 и 102 от 2017 г., бр. 75 и 107 от 2018 г., бр. 49 и 101 от 2019 г., бр. 2 от 2021г., бр. 1 от 2022г., бр. 7, 81 и 103 от 2023 г. и бр. 1 от 2025г.)
☒ Не е включен в законодателна/оперативна програма на Министерския съвет	☐ Включен е в законодателната/оперативната програма на Министерския съвет за:
Лица за контакт: Донка Нейкова-Любенова, началник на отдел в дирекция „Правна“;	Телефон и ел. поща: 02/ 9482592, email: Donka.Neykova@mfa.bg

1. Проблем/проблеми за решаване:

Проблем 1

Необходимост от запазване на ограничението командировъчни пари по чл. 6 от Наредбата за командировъчните средства при задграничен мандат (НКСЗМ) за почивните и празнични дни през време на ползване на отпуск, с изключение на случаите по чл.10 от НКСЗМ, да не се изплащат и през 2026 г.

1.1. Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.

Съгласно чл. 7, ал. 1 от НКСЗМ, командировъчните пари се изплащат ежемесечно от началната до крайната дата на задграничния мандат, включително дните за пътуване при първото пътуване до местоназначението и при окончателното завръщане, на базата на календарните дни за месеца, включително почивните и празничните дни. Подзаконовият нормативен акт е въвел разпоредба, съгласно която през време на ползването на отпуск командировъчни пари не се изплащат с изключение на случаите по чл. 10. С оглед обстоятелството, че размерът на редовния платен годишен отпуск е определен в работни дни, съгласно чл. 155, ал. 4 от Кодекса на труда и чл. 56, ал. 1 от Закона за държавния служител, остава открит въпроса за заплащането на командировъчните средства за почивните и празничните дни по времето на отпуск. С Постановление № 98 на Министерския съвет от 2010 г. беше създаден § 8а в Преходните и заключителни разпоредби на Наредбата, съгласно който до 31 декември 2010 г. командировъчни

пари по чл. 6 за почивните и празнични дни през време на ползване на отпуск, с изключение на случаите по чл. 10, не се изплащат. Това ограничение беше продължавано и през годините от 2011 до 2025 г.

В хипотезата на изплащане на командировъчни пари без разпоредбата на § 8а в Преходните и заключителни разпоредби на Наредбата, разходът на Министерството на външните работи за изплащане на командировъчни пари по чл. 6 от НКСЗМ за почивните и празничните дни през време на ползване на отпуск за 2026 г. би бил 1 240 690 лева (634 355 евро). Изчисленията са на база актуални данни за дългосрочно командированите служители в дипломатическите представителства след основната ротация за 2025 г. и незаетите щатни бройки към настоящия момент. Бюджетната рамка на дейността на Министерството на външните работи за 2026 г. налага предвиденото в § 8а от Преходните и заключителни разпоредби на Наредбата ограничение да бъде запазено и през 2026 г.

1.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

Идентифицираните проблеми не могат да се решат в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности.

1.3. Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите.

Необходимо е изменение на подзаконовия нормативен акт.

1.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.

Няма задължителните действия, произтичащи от актове от правото на ЕС.

1.5. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Последваща оценка на въздействието не е извършвана.

Проблем 2

Приложение № 2 към чл. 59, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерството на външните работи не е приведено в съответствие със Закона за въвеждане на еврото в Република България, като размерите на допълнителни месечни възнаграждения не са актуализирани от 2013г.

1.1. Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.

Със Закона за въвеждане на еврото в Република България (ЗВЕРБ) се уреждат принципите, правилата и процедурите за въвеждане на еврото като парична единица на Република България, и се определят необходимите мерки на национално ниво. Съгласно § 6, ал. 1, т. 2 от Преходните и заключителни разпоредби на ЗВЕРБ, държавните органи следва да предприемат мерки по изменения и допълнения в подзаконови нормативни актове, необходими за изпълнението на закона във връзка с въвеждане на еврото като парична единица в Република България. В контекста на техническата подготовка за членството на страната ни в еврозоната се констатира необходимост подготвителните и последващи действия във връзка с въвеждането на еврото като официална парична единица в България да бъдат правно уредени в българското законодателство.

С оглед отразяването на промените, които ще настъпят в областта на плащанията, които ще извършва администрацията, след замяната на лева с еврото като национална валута е необходимо да бъде променена паричната единица, посочена в Приложение № 2 към чл. 59, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерството на външните работи. Посочените в приложението размери не са осъвременявани от 2013г.

Причините за възникване на описаните проблеми са свързани с променената среда в резултат на предстоящото въвеждане на еврото като парична единица в Република България, както и от липсата на актуализация на размерите, посочени в нормативния акт повече от 10 години.

1.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

Идентифицираните проблеми не могат да се решат в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности.

1.3. Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите.

Необходимо е изменение на подзаконовия нормативен акт.

1.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.

Няма задължителни действия, произтичащи от актове от правото на ЕС.

1.5. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Последваща оценка на въздействието не е извършвана.

2. Цели:

1. Привеждане на §8а от Преходните и заключителни разпоредби на НКСЗМ в съответствие с бюджетната рамка на Министерството на външните работи за 2026 година;

2. Привеждане на Приложение № 2 към чл. 59, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерството на външните работи в съответствие със Закона за въвеждане на еврото в Република България и актуализиране на размера на сумите, посочени в него.

Посочете определените цели за решаване на проблема/проблемите, по възможно най-конкретен и измерим начин, включително индикативен график за тяхното постигане. Целите е необходимо да са насочени към решаването на проблема/проблемите и да съответстват на действащите стратегически документи.

3. Заинтересовани страни:

1. Служителите, дългосрочно командирвани при условията и по реда, определени със Закона за дипломатическата служба. Съгласно Устройствения правилник на Министерството на външните работи 701 щатни бройки е общата численост на персонала в задграничните представителства на Република България.

2. Изпращащите администрации по смисъла на §1, т. 2 от Допълнителните разпоредби на Наредбата за командировъчните средства при задграничен мандат.

Посочете всички потенциални заинтересовани страни/групи заинтересовани страни (в рамките на процеса по извършване на частичната предварителна частична оценка на въздействието и/или при обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове), върху които предложенията ще окажат пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи/общини и др.).

4. Варианти на действие. Анализ на въздействията:

4.1. По проблем 1:

Вариант 1 „Без действие“:

Описание: Неприемането на ограничението по §8а от Преходните и заключителни разпоредби на НКСЗМ и за 2026 г. ще доведе до противоречие с бюджетната рамка за 2026 г. на МВНР, предвид

липсата на обезпечаване на бюджета на МВНР за 2026 г. със сумата в размер на 634 355 евро. Министерството на външните работи и изпращащите администрации няма да могат да осигурят необходимите суми за изплащане на командировъчни пари по чл. 6 от НКСЗМ за почивните и празничните дни през време на ползване на отпуск за 2026 г.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Неприложимо.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Неприложимо.

Специфични въздействия:

Не са идентифицирани очаквани специфични въздействия.

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Неприложимо.

Административна тежест:

Неприложимо.

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

Вариант 2 „Приемане на изменения и допълнения в НКСЗМ“

Описание:

С Постановление № 98 на Министерския съвет от 2010 г. бе създаден § 8а в Преходните и заключителни разпоредби на Наредбата, съгласно който до 31 декември 2010 г. командировъчни пари по чл. 6 за почивните и празнични дни през време на ползване на отпуск, с изключение на случаите по чл. 10, не се изплащат. Това ограничение бе продължавано и през годините от 2011 до 2025 г. При запазване на ограничението по §8а от Преходните и заключителните разпоредби на НКСЗМ и за 2026г., нормативната уредба ще бъде приведена в съответствие с възможностите на бюджетната рамка на МВНР за 2026 г.

Приемането на измененията и допълненията в НКСЗМ не предвижда разходи/трансфери/други плащания, които да бъдат одобрени по бюджета на Министерството на външните работи или по сметка за средства от Европейския съюз, за сметка на бюджети по държавния бюджет.

За реализирането на този вариант не е необходимо предприемането на организационни мерки.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Неприложимо.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Неприложимо.

Специфични въздействия:

С проекта на постановление не се оказва въздействие върху държавния бюджет.

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Неприложимо.

Административна тежест:

Неприложимо.

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

4.2. По проблем 2:

Вариант 1 „Без действие“:

Описание: Вариант 1 означава да не се предприемат никакви действия. Приложение № 2 към чл. 59, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерството на външните работи няма да бъде приведено в съответствие със Закона за въвеждане на еврото в Република България.

При този вариант на действие ще продължат да съществуват всички идентифицирани проблеми.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

При изготвянето на настоящата оценка не са идентифицирани положителни въздействия по отношение на заинтересованите страни при прилагането на Вариант 1.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

В случай, че не бъдат приети необходимите нормативни промени, след въвеждането на еврото като парична единица в Република България ще продължава да съществува неактуална нормативна уредба, в която левът продължава да е посочен като парична единица.

Специфични въздействия:

Не са идентифицирани очаквани специфични въздействия.

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Неприложимо.

Административна тежест:

Прилагането на Вариант 1 няма да повлияе върху административната тежест.

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

Вариант 2 „Приемане на изменения в Приложение № 2 към чл. 59, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерството на външните работи“

Описание: Вариант 2 означава да се отразят промените във връзка с въвеждане на еврото като парична единица на Република България, като се актуализират и размерите, посочени в приложението, които не са променяни от 2013г. Финансовите средства ще бъдат осигурени от бюджета на МВнР, поради което нормативното изменение няма да доведе до въздействие върху държавния бюджет.

Приемането на измененията в Приложение № 2 към чл. 59, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерството на външните работи не предвижда разходи/трансфери/други плащания, които да бъдат одобрени по бюджета на Министерството на външните работи или по сметка за средства от Европейския съюз, за сметка на бюджети по държавния бюджет.

За реализирането на този вариант не е необходимо предприемането на организационни мерки.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Въвеждането на описаните нормативни промени ще доведе до постигане на съответствие на нормативната уредба със Закона за въвеждане на еврото в Република България.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

При изготвянето на настоящата оценка не са идентифицирани отрицателни въздействия по отношение на заинтересованите страни при прилагането на Вариант 2.

Специфични въздействия:

С проекта на постановление не се оказва въздействие върху държавния бюджет.

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Неприложимо.

Административна тежест:

Прилагането на Вариант 2 няма да повлияе върху административната тежест.

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

5. Сравняване на вариантите:

Степени на изпълнение по критерии: 1) висока; 2) средна; 3) ниска.

5.1. По цел 1:

		Вариант „Без действие“	Вариант 2
Ефективност	Цел 1: Привеждане на §8а от Преходните и заключителни разпоредби на НКСЗМ в съответствие с бюджетната рамка на Министерството на външните работи за 2026 година.	Ниска.	Висока.
Ефикасност	Цел 1: Привеждане на §8а от Преходните и заключителни разпоредби на НКСЗМ в съответствие с бюджетната рамка на Министерството на външните работи за 2026 година.	Ниска.	Висока.
Съгласуваност	Цел 1: Привеждане на §8а от Преходните и заключителни разпоредби на НКСЗМ в съответствие с бюджетната рамка на Министерството на външните работи за 2026 година.	Ниска.	Висока.

5.2. По цел 2:

		Вариант „Без действие“	Вариант 2
Ефективност	Цел 2: Привеждане на Приложение № 2 към чл. 59, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерството на външните работи в съответствие със Закона за въвеждане на еврото в Република България и актуализиране на размера на сумите, посочени в него	Ниска.	Висока.
Ефикасност	Цел 2: Привеждане на Приложение № 2 към чл. 59, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерството на външните работи в съответствие със Закона за въвеждане на еврото в Република България и актуализиране на размера на сумите, посочени в него	Ниска.	Висока.
Съгласуваност	Цел 2: Привеждане на Приложение № 2 към чл. 59, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерството на външните работи в съответствие със Закона за въвеждане на еврото в Република България и актуализиране на размера на сумите, посочени в него	Ниска.	Висока.

1.1. Сравнете вариантите чрез сравняване на ключовите им положителни и отрицателни въздействия.

1.2. Посочете степеня, в която вариантите ще изпълнят определените цели, съгласно основните критерии за сравняване на вариантите:

ефективност, чрез която се измерва степеня, до която вариантите постигат целите на предложението;

ефикасност, която отразява степеня, до която целите могат да бъдат постигнати при определено ниво на ресурсите или при най-малко разходи;

съгласуваност, която показва степеня, до която вариантите съответстват на действащите стратегически документи.

6. Избор на препоръчителен вариант:

По проблем 1 и 2: „Приемане на изменение в НКСЗМ“, съответно „Приемане на изменения в Приложение № 2 към чл. 59, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерството на външните работи“.

Вариант 2 е препоръчителен Вариант на действие спрямо решаването на посочените проблеми.

Посочете препоръчителните варианти за решаване на поставения проблем/проблеми.

6.1. Промяна в административната тежест за физическите и юридическите лица от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

- Ще се увеличи
- Ще се намали
- Няма ефект

При избрания вариант административната тежест не се променя.

Не се очакват промени в административната тежест за физическите и юридическите лица, тъй като измененията в нормативната уредба са свързани само с вземания, произтичащи от трудово, респективно служебно правоотношение.

1.1. Изборът следва да е съотнесен с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант за решаване на всеки проблем.

1.2. Ако се предвижда въвеждането на такса, представете образуването на нейния размер съгласно Методиката по чл. 7а от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

6.2. Създават ли се нови/засягат ли се съществуващи регулаторни режими и услуги от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

- Да
 Не

Не се засягат регулаторни режими и услуги от прилагането на препоръчителния вариант. Прилагането на препоръчителния вариант няма да доведе до създаване или промяна на съществуващи регулаторни режими.

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на избрания вариант.

1.2. В случай че се предвижда създаване нов регулаторен режим, посочете неговия вид (за стопанска дейност: лицензионен, регистрационен; за отделна стелка или действие: разрешителен, уведомителен; удостоверителен и по какъв начин това съответства с постигането на целите).

1.3. Мотивирайте създаването на новия регулаторен режим съгласно изискванията на чл. 3, ал. 4 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

1.4. Посочете предложените нови регулаторни режими отговарят ли на изискванията на чл. 10 – 12 от Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.5. Посочете изпълнено ли е изискването на § 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.6. В случай че се изменят регулаторни режими или административни услуги, посочете промяната.

6.3. Създават ли се нови регистри от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

- Да
 Не

Не се създават нови регистри от прилагането на препоръчителния вариант. Прилагането на препоръчителния вариант няма да доведе до промяна на съществуващи регистри. Не се предвижда въвеждането на правни норми, касаещи воденето и поддържането на регистри.

Когато отговорът е „Да“, посочете регистрите, които се създават и по какъв начин те ще бъдат интегрирани в общата регистрова инфраструктура.

6.4. По какъв начин препоръчителният вариант въздейства върху микро-, малките и средните предприятия (МСП) (включително по отделните проблеми)?

- Актът засяга пряко МСП
 Актът не засяга МСП

Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант.

6.5. Потенциални рискове от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

Не са налице потенциални рискове от прилагането на Вариант 2.

Посочете възможните рискове от прилагането на препоръчителния вариант, различни от отрицателните въздействия, напр. възникване на съдебни спорове и др.

7. Консултации:

- Проведени са консултации

Посочете основните заинтересовани страни, с които са проведени консултации. Посочете резултатите от консултациите, включително на ниво ЕС: спорни въпроси, многократно поставяни въпроси и др.

- Предстоят обществени консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове

Проектът на постановлението ще бъде публикуван на Портала за обществени консултации в

съответствие с изискванията на чл. 26 от Закона за нормативните актове за срок от 30 дни.
Обобщете най-важните въпроси за обществени консултации. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултации процедури.

8. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

- Да
 Не

Приемането на нормативния акт не произтича от правото на Европейския съюз.

1.1. Посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 6.2 и 6.3, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).

1.2. Изборът трябва да съответства на посоченото в раздел 1, съгласно неговата т. 1.5.

9. Изисква ли се извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици?

- Да
 Не

(преценка съгласно чл. 20, ал. 3, т. 2 от Закона за нормативните актове)

10. Приложения:

Неприложимо.

Приложете необходимата допълнителна информация и документи.

11. Информационни източници:

Препоръки и предложения на структурни звена на МВнР, обективирани писмено /доклад, докладна записка и писма/ и одобрени от министъра на външните работи.

Посочете изчерпателен списък на информационните източници, които са послужили за оценка на въздействията на отделните варианти и при избора на вариант за действие: регистри, бази данни, аналитични материали и др.

12. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за извършването на частичната предварителна оценка на въздействието:

Име и длъжност: Светлана Стоянова, директор на дирекция „Правна“ в Министерството на външните работи

Дата: 18.11.2025 г.

Подпис:

/п/

СВЕТЛАНА СТОЯНОВА

ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ „ПРАВНА“